

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอ้า.. ฟังธรรมนะ วันนี้วันพระ วันพระ วันโกน เป็นวันพักใจ มันพักของกิเลส แต่กิเลส มันไม่พักหรอก กิเลสมันอยู่กับเรา วันพระ วันโกนนะ พระพุทธเจ้าให้เราออกแสวงหาบุญกุศล ให้บุญกุศลนี้ยับยั้ง สติ เห็นไหม มีสติยับยั้งชีวิตให้รู้จักมีสติยับยั้ง รถนะ ไม่มีเบรค รถนี้ไปไม่ได้หรอก รถนี้มีคันเร่ง เวลาเราตั้งใจทำคุณงามความดีต้องเหยียบคันเร่ง เวลาที่มีความศรัทธา มีความเชื่อ มีความสุข เวลาเราทำหน้าที่การทำงาน งานถ้ามันจะประสบความสำเร็จ เราต้องมีความหมั่นเพียร แต่เวลามันทุกข์มันยาก เราต้องมีเบรคห้ามล้อ เห็นไหม วันพระ วันโกน เบรคกิเลสค้นหาความทะยานอยากเพื่อจะให้เราสติสัมปชัญญะบ้าง

ชีวิตนี้สำคัญมากนะ เราไปเห็นแต่สิ่งที่เป็นสมบัติฟัสถานมีความสำคัญ เวลาเราจะพลัดพรากจากมันนะ สิ่งที่เป็นหัวใจเราคือนะ คุณ คนที่เขามีสติสัมปชัญญะ ก่อนที่เขาจะตายนะ เขาจะเอาสมบัติแบ่งปันไว้ให้เรียบร้อย เพื่อจะไม่ให้มีความแก่งแย่งไปข้างหน้า เขาคิดของเขาไว้เรียบร้อยนะ แต่ถ้าเราไม่คิดว่าอายุเราจะสั้นไซ้ใหม่ แล้วเราต้องตายไปนะ สมบัติยังไม่ได้แบ่งไว้ นี่มันเป็นภาระกับคนอื่นนะ

ความคิดคนไม่เหมือนกันหรอก ความคิดว่าของเล็กน้อย แต่คนที่มันทุกข์มันยากนะ ของเล็กน้อยเป็นของมากนะ คลื่นกับพินสี ลื่นกับพินในปากเรามันขบกัน มันขบนะ มันเจ็บปวดเรานะ เวลามันขบกัน ลื่นกับพินเราแท้ๆ เวลาอยู่เป็นประโยชน์กับเรา เราไม่มีลื่นเราจะกินอาหารอย่างไร เราไม่มีพินเราจะบดเคี้ยวอาหารได้อย่างไร ไม่มีลื่นไม่มีพิน อาหารจะลงไปกระเพาะได้อย่างไร ร่างกาย อาการ ๓๒ มันต้องสามัคคีกัน เราจะมีความสุขนะ แต่ทำไมมันขบกันล่ะ นี่ก็เหมือนกัน ในสังคมของเรา ในร่างกายกับจิตใจของเรา มันก็ขบกันนะ มันขบกัน มันกัดกันด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ถ้าเราไม่เข้าใจมัน

ถ้าไม่มีกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ เราจะไม่เห็นความรู้สึกความ
ขัดแย้งในหัวใจของเรา ความขัดแย้งนะ ฤๅษีชีไพรเขาแสวงหาทางออกกัน เขาพยายามแสวงหา
ทางออกนะ เขาทำความสงบของใจ เขาว่าเขามีความสุขนะ ภาพเทวิลระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ
อนาคตได้ ๔๐ ชาติ ไปนอนบนพรหมด้วย ยังเอาตัวรอดไม่ได้นะ เอาตัวรอดไม่ได้ เขาเป็น
สุภาพบุรุษนะ เพราะเขาเอาตัวรอดไม่ได้ เขารู้ว่าเขามีกำลังของเขา แต่เขาไม่มีปัญญาของเขา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นมาโลกธาตุหวั่นไหว อยู่บนพรหมไหวหมด
เลย เขาลงมาดู ทั้งดีใจทั้งเสียใจ ดีใจว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเกิดแล้ว ถ้าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดขึ้นมา ตรัสรู้ขึ้นมาเป็นคนชี้ทางเรา เราพร้อมอยู่แล้ว แต่เราไปไม่ได้
เพราะเราไม่มีปัญญา ปัญญาที่จะย้อนกลับมา เป็นไปไม่ได้ แต่เวลาร้องไห้เสียใจเพราะว่าชีวิตเรา
ต้องตายก่อน คนพร้อมอยู่แล้วแต่ยังไม่ถึงโอกาส

แต่เรานี้เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีโอกาสมาก พระพุทธศาสนาสอนอะไร เราไป
มองกันนะ พระพุทธศาสนาไปมองที่วัดวาอาราม ไปมองที่สิ่งต่างๆ พระนี่เป็นศาสนวัตถุ
เป็นศาสนบุคคล วัดวาอารามเป็นศาสนวัตถุ ภิกษุสงฆ์เป็นศาสนบุคคล ศาสนธรรมคำสั่งสอน
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างหากละ ศีลธรรมจะยับยั้งใจเรา ศีลธรรมนะ คนเชื่อ
ไม่ได้! บุคคลเชื่อไม่ได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกบุคคลเชื่อไม่ได้ เว้นไว้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า เว้นไว้แต่พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ครูบาอาจารย์เราที่ใจเป็นธรรม แล้วเราจะมีวุฒิ
ภาวะอย่างไร รู้ว่าใครเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม ในเมื่อเราคนตาบอด เราตาบอด เราจะไม่เห็น
สิ่งใดข้างนอกหรือ ใจมันบอด ถ้าหัวใจมันบอด มันไม่รู้สิ่งต่างๆ ว่าใครดีหรือใครไม่ดีหรือที่
นี้ใครดีใครไม่ดี เราถึงต้องดูการกระทำ ดูพฤติกรรม พฤติกรรมมันบอกนะ คุณดี ถ้าใจก็คคะนอง
การแสดงออกมาของใจ

แต่ถ้าสงบเสงี่ยม คุณดี พระสมัยพุทธกาลนะ เขาเห็นว่าภิกษุองค์หนึ่ง สันตกาย มีความสงบ
เสงี่ยมมากเหมือนพระอรหันต์เลย ไปบอกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่พระอรหันต์ องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ไม่ใช่ ไม่ใช่หรือ ให้เรียกเข้ามา” พอเรียกเข้ามา พระพุทธเจ้า
เทศน์ด้วย สันตกาย ภายสงบเสงี่ยมมาก ภายมันเป็นโทษใจ เห็นไหม ลื่นกับพื้น ภายกับใจมันเป็น

โทษ ความเป็นโทษเพราะกายไม่ใช่ของเรา มันเกิดมานี้มันบีบคั้น เจ็บไข้ได้ป่วยมันจะบีบคั้นมาก เทศน์ให้พระสันตกายฟัง พระสันตกายเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลยจากฟังเทศน์นั้น แต่กิริยาท่าทาง จากภายนอก แล้วพระก็ถามว่าทำไมสงบเสงี่ยมขนาดนั้นนะ สงบเสงี่ยมเพราะเขาเคยเกิดเป็น ราชสีห์มา ๕๐๐ ชาติ ความเกิดเป็นราชสีห์มา ๕๐๐ ชาติ ราชสีห์ สิงโตนี้มันจะออกหากิน สติมัน จะดีมาก มันจะควบคุมตัวมันตลอดเวลา

พระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์แท้ๆ เลย พระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์แท้ๆ เป็นอัครสาวก เบื้องขวาด้าย เขามีกิจนิมนต์ไปฉันที่บ้าน พอไปฉันที่บ้านมันเป็นเรือกวาน มันเป็นคลอง โคน ข้ามๆ พระไปด้วยกันนะ พระสารีบุตรนะ ด้วยความยกย่องขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาก ทำไมกิริยาท่าทางไม่น่าเลื่อมใสเลย กระโดดข้ามคลองไป ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้านะ ว่าทำไมพระสารีบุตร พระพุทธเจ้ายกย่องมากเป็นผู้ที่เป็นเลิศในทางปัญญา ทำไมมี กิริยาอย่างนั้นนะ “เขาเคยเกิดเป็นลิงมา” กิริยาของลิงมันยังมีอยู่ กิริยาของลิงในอดีตชาติที่เคย เป็นมา แต่ในปัจจุบันนี้เป็นพระสารีบุตร เป็นเลิศทางปัญญา

บุคคลทั้งๆ ที่มีคุณธรรมในหัวใจ แต่เราดูไม่ออกหรอก พระสารีบุตร โคนข้ามคลอง สันต กาย ปุณฺณธรรมคานี่แหละ แต่เราไปเห็นเขาสงบเสงี่ยมเจียมตน โอ้โฮ.. นั่นพระอรหันต์แน่ๆ เลย พระพุทธเจ้าบอกไม่ใช่ ไม่ใช่ ไม่ใช่เพราะอะไร ไม่ใช่เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อนาคตังสญาณ ตาไม่บอด ตาในเห็นชัดเจนมาก

ดูความคิดเราสิ เวลาความคิดเราเกิดขึ้นมา เราเห็นกระดากขาวไหม เวลาเราเขียนตัวอักษร ลงไป เขียนหนังสือไปมันจะมีตัวอักษรใช่ไหม “จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วย อุปกิเลส” จิตเดิมแท้นี้ส่องใส ใส่นะ ความคิดเหมือนกับอักษรที่เขียนลงไป ทำไมเวลารู้วาระจิต ทำไมเรารู้ไม่ได้ รู้ได้ไม่ได้ รู้แล้วเป็นประโยชน์กับใคร รู้สิ่งต่างๆ ขึ้นมาแล้วมันเป็นประโยชน์ อะไรกับเรา เราต้องรู้จิตเราสิ เราต้องแก้ไขเราสิ ลื่นกับพื้นนี้มันขบกัน มันเจ็บปวด แล้วลื่นกับ พื้นมันเป็นวัตถุ ลื่นกับพื้นมันเป็นธาตุ มันขบกัน มันขบ จิก กัดกัน แล้วทำไมมันเจ็บปวดที่ไหน มันเจ็บปวดที่ใจ ใจไปรับรู้

นี่ก็เหมือนกัน เรากลับมาที่ใจของเรานะ มาดูที่ใจของเรา ถ้าใจของเรา นี่ไง ศาสนธรรม คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา นี่ศาสนธรรมคำสั่งสอน ศาสน

ธรรม เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศน์ธรรมจักรฯ พระอัญญาโกณฑัญญะ “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดขึ้นมาแล้วหนอ” นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับไปเป็นธรรมดา”

เราก็คิดกันไปจินตนาการนะ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับไปเป็นธรรมดา” เรามีของก็โยนทิ้ง นี่เกิดได้เป็นธรรมดาใช่ไหม ก็โยนทิ้งไปธรรมดา...แล้วเหลืออะไร? ก็เหลือมีงโยนทิ้ง มีงโยนทิ้งแล้วมีงได้อะไร

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา” แล้วมันเหลืออะไร? ผู้รู้การเกิดดับ ผู้เห็นการเกิดและผู้เห็นการดับ แล้วผู้ที่รับรู้อยู่ไหน รับรู้อยู่ไหน “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา” ก็เอามาสิ แล้วก็โยนทิ้งไป ไอ้ถูกก็ทุกข้ออย่างเท่านี้ แล้วมันมีอะไรขึ้นมาละ มันเข้าไม่ถึงใจ เพราะใจหยาบ

ถ้าใจมันละเอียดคนนะ ความคิดที่เกิดกับใจ ความทุกข์ความสุขที่เกิดกับใจนะ สิ่งต่างๆ ข้างนอกมันเป็นที่พึ่งอาศัยทั้งนั้นนะ สิ่งที่อยู่อาศัยจากภายนอก แต่สิ่งภายในที่มันเกิดขึ้นมา นี่ภพมันเกิดที่นี่ ภพมันเกิดที่ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิ ความคิดเกิดที่ไหน ภพเกิดที่นั่น ชีวิตมันอยู่ที่ไหน ชีวิตมันอยู่ที่นั่น ไม่ใช่ชีวิตอยู่ที่หายใจเข้าๆ ออกๆ นี่หรือ ชีวิตหายใจเข้าๆ ออกๆ มันเป็นวิบากแล้วนะ เรามีผลบุญผลกรรม เรามาเกิดเป็นมนุษย์ เรามีผลบุญผลกรรม เรามาเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม นี่มันเป็นวิบาก เป็นผลเกิดขึ้นมาจากกรรม จากการทำ

แต่เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราจะเกิดมาแก้ไขเรา แก้ใจหัวใจของเรา ถ้าเราแก้ไขหัวใจของเราได้ เราทำจิตใจเราให้พ้นจากกิเลสได้ สิ่งนี้ประเสริฐที่สุด ประเสริฐที่มีคุณค่าที่สุด แล้วมันมีคุณค่าที่สุดจากอะไร คุณติ ข้าวสารเก็บไว้ เรากินไม่ได้ แต่สัตว์มันกินได้ แต่เราจะกินข้าวเราต้องเอาข้าวสารมาหุงเป็นข้าวสุก พอข้าวสุกเราถึงกินข้าวสุกได้ หัวใจเรานี้ดิบดีๆ หัวใจของเราเป็นอวิชชาครอบงำ แต่มีวิชา วิชาทำให้มันสุข วิชา ตบะธรรมใจ ถ้ามีตบะธรรม ถ้าตบะธรรม ทำให้ถูกต้อง คุณติ เวลาเขาทำกัน หุงข้าวนะ เขาชาน้ำเสร็จ เขาลืมกดปุ่มหม้อข้าว มันอยู่อีกปีหนึ่งมันก็ไม่สุก อยู่อีกปีหนึ่งข้าวนั้นก็กินไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติเรา เราเตรียมพร้อมทุกอย่างพร้อม แต่หัวใจเรามันไม่เป็นไป ถ้าหัวใจไม่เป็นไปเพราะอะไรล่ะ เพราะใจมันด้าน จากใจบอดไม่สนใจสิ่งใดเลย จากใจบอด ปฏิเสธทั้งหมด มันจะเอาแต่ความสะดวกสบายของมัน พอถึงประพฤติปฏิบัติมีความเชื่อมั่นขึ้นมาก็ยังด้านอีก คือด้าน พอคือด้านขึ้นมามันต้องมีข้อวัตร มันต้องมีการกระทำ คุณศัพท์ เขาเอาศัพท์มาใช้งาน เขาต้องฝึกต้องซ้อมมัน ต้องฝึกมัน คุณวักควายเขามาไถนา วักควายที่มันไถนาไม่เป็นราคาหนึ่ง วักควายที่เขาฝึกคิดแล้วเป็นราคาหนึ่ง

จิตที่ฝึกคิดแล้ว แต่จิตเรามันยังไม่ทันฝึก ถ้าจิตนี้ฝึกคิดแล้ว มันจะมีคุณค่าขนาดไหน

ที่นี้พอมีคุณค่าจะฝึกขึ้นมา.. ก็ลำบากๆ...วัตรปฏิบัตินี้ไม่ลำบากนะ วัตรปฏิบัติเป็นเรื่องดำเนินไปถึงที่เป้าหมาย เราทำงานกัน เราลำบากไหม เราทำงานเอางานหรือ เราทำงานขึ้นมาเพื่อเอาผลของงานใช่ไหม เราทำธุรกิจการค้ากันเพื่ออะไร ก็เพื่อเงินทองใช่ไหม นี่ก็เหมือนกัน เราปฏิบัติเพื่ออะไร นี่เราปฏิบัติเพื่อผลใช่ไหม เราปฏิบัติเพื่อจิตพ้นจากทุกข์ใช่ไหม เราไม่ใช่ไปเอาความปฏิบัติเป็นเป้าหมายไหม นี่เหมือนกับเตรียมหุงข้าวแล้วไม่กดปุ่ม ไฟมันไม่มา ไฟมาไม่ได้ นี่ไง สักแต่ว่าทำ ทำกันไปนะ.. ธรรมชาติ ธรรมดา...ธรรมดาก็คือกิเลสใจ กิเลสก็ธรรมดาใจ การเกิดการตายก็กิเลส การเกิดการตายหมุนไปมันก็ธรรมดาใจ แล้วก็ธรรมดานะ นอนจมอยู่กับกิเลส ใจ แล้วก็บอกว่านั้นเป็นการปฏิบัติ...มันเป็นไปไม่ได้

ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากว่าตรัสรู้ได้ ๖ ปีนะ มีการกระทำ มุมานะ การมุมานะของเรา เราเดินจงกรม เรานั่งสมาธิ ภาวนา มันเป็นความรู้ความเห็นของเราะ มันเป็นการขัดเกลากิเลสของเราะ ใครเขาจะดูถูกดูแคลน ใครจะว่าเราเป็นคนที่ไม่สู้โลก ใครเขาว่าเราจะไม่ขยันหมั่นเพียร ความขยันหมั่นเพียร การนั่งเฉยๆ การเอาจิตเอาไว้ในอำนาจของเรา ความขยันหมั่นเพียรอันนี้ยากลำบากมาก การขยันหมั่นเพียรจากภายนอกนะ เราทำเองก็ได้ เราไหว้วานคนอื่นให้ทำได้ สីล สมาธิ ปัญญา ความเป็นสมาธิ ความสงบของใจ ไหว้วานคนอื่นทำไม่ได้ ข้าวของเงินทองแลกเปลี่ยนมาไม่ได้ เราต้องลงมือลงทำ คนทุกตะเข้ใจ เศรษฐีกูฎมพิขขนาดไหน สมัยพุทธกาล กษัตริย์ออกบวชมาก เวลาปฏิบัติถึงที่สุด “สุขหนอ! สุขหนอ!” จนพระด้วยกันไปฟ้องพระพุทธเจ้าว่ากษัตริย์คงบ่นพรรำ เพื่อถึงราชวัง เพราะมาอยู่โคนไม้แล้วมันสุขมาก ไปฟ้องพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าก็เรียกพระองค์นั้นมาถามว่า “จริงไหม.. เธอว่าสุขหนอจริงไหม”

“จริงครับ จริง สุขหนอ สุขหนอ”

“ทำไมถึงว่าสุขหนอล่ะ”

“โอ้อโฮ.. เป็นกษัตริย์อยู่ในราชวังนะ การปกครองมันจะทุกข์ยากมาก แล้วอำนาจ ทุกคนต้องการมาก มันระแวงเขาไปหมดเลย หัวใจนี้ทุกข์มาก..” เวลาอยู่โคนไม้ ไม่มีใครมาแย่งเรา นะ โคนไม้ไม่มีใครเอานะ ถ้าพูดถึงใจเอาไว้ไม่ได้นะ ทุกข์นะ อยู่โคนไม้เราจะอยู่ด้วยความทุกข์ ลำบาก แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้วถึงที่สุด นี้อยู่โคนไม้ หนึ่ง สถานที่ที่ไม่มีใครมาแย่งชิง หัวใจที่เราเอามาไว้ในอำนาจของเราแล้วมันไม่เหมือนลื่นกับพื้น มันไม่ขบกัน มันไม่กัดกัน มันไม่กดทับกัน มันอิสรภาพ มันปล่อยของมันเองนะ “สุขหนอ สุขหนอ” ชีวิตมีเท่านี้ ชีวิตเรา บังคับ เครื่องอาศัยก็มีเท่านี้ แล้วอยู่ไปวันๆ รอสิ้นอายุขัยเท่านั้น พระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่ รอถึงเวลาของ เขา นะ

ถ้าเราบอกว่าเรามีบุญสมบัติมาก ทำไมเราไม่เอาสมบัตินั้น คนบอกว่าทำบุญมากจะได้ไป สวรรค์ ทำไมไม่รีบๆ ตายจะได้ไปสวรรค์ล่ะ การรีบๆ ตายจะไปสวรรค์ ไอนั้นมันเป็นความคิด ออกุศลใจใหม่ คนทำความดีจะคิดออกุศลได้อย่างไร มันก็ต้องรอถึงเวลาไง เทียนหมดเล่มมันก็จะ เผาไหม้ตัวมันเองจนหมดสิ้นไป เทียนไม่หมดเล่ม ไปดับชะกลางคันนะ เทียนที่เหลือทำอะไร ชีวิตเรายังไม่ถึงที่สุด

ถ้าถึงที่สุดแล้ว พอมันดับขันธไป พระอรหันต์ “สุขหนอ สุขหนอ” สุขเพื่อรอวันเวลา ถึง เวลาแล้วนะ สละทิ้งหมดเลย สอุปาทิเสสนิพพาน ความคิด ร่างกาย เป็นเศษเหลือทิ้งตั้งแต่ใจ บรรลุธรรม ใจบรรลุธรรมแล้วกิเลสตายแล้วนะ ถึงสิ้นกิเลสนิพพาน เวลาถึงเวลาตายถึงซึ่งขันธนิ พพาน จันท์ ๕ จันท์ที่เศษส่วนจะเหลือทิ้งไป “สุขหนอ สุขหนอ” พระอรหันต์มีชีวิตอยู่ก็มีความสุขอยู่แล้ว ธาตุจันท์มันเป็นส่วนประกอบเท่านั้น มันแค่อุอาศัยกันไปเท่านั้นเอง นี่เป็น ภาวะ เป็นเครื่องดูแล

แต่ของเราขันธมาร ความคิดก็บีบคั้น ร่างกายมันก็บีบคั้น มันเป็นมาร มันเหยียบย่ำเรา เรา ดูแลมัน เรายุติมัน

วันนี้วันพระ ถ้าพระ เราจะต้องเวียนเกิดเวียนตายอย่างนี้อีกไหม เกิดมาแล้วพบ พระพุทธศาสนา กภาพเทวิลยังร้องไห้ ขนาดมีฌานสมาบัตินะ รื้ออดีตชาติได้ยังร้องไห้ ร้องไห้ว่า ไม่มีโอกาสวาสนา เพราะเขาต้องไปเกิดเป็นพรหมแน่นอน ยังมีชีวิตอยู่ เขายังอยู่บนพรหมอยู่ แล้ว ตายแล้วจะไปไหน จิตนั้นไปเกิดเป็นพรหม มันเป็นอีกสถานะหนึ่งแล้ว เป็นอีกสถานะหนึ่ง เป็นอีกชีวิตหนึ่งไปเกิดที่บนพรหม แต่จิตดวงนั้นนะ

แต่ของเรา เราเห็นซึ่งๆ หน้า ธรรมะกองอยู่ข้างหน้า เหมือนสำหรับอาหาร จะกินหรือไม่ กิน ถ้ากินเข้าไปก็อยู่ในกระเพาะของเรา จะประพฤติปฏิบัติหรือไม่ประพฤติปฏิบัติ จะทำหรือไม่ ทำ ถ้าทำก็เป็นสมบัติของเรา ไม่ทำก็เป็นสำหรับวางอยู่ข้างหน้านั้นนะ ศาสนธรรมคำสั่งสอนของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ซึ่งๆ หน้าเรา เราจะเอาไม่เอา เราจะเอา เราจะขวนขวาย เรา จะเอา เราต้องถนอมรักษา แล้วจะเป็นสมบัติของเรา เอวัง